מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את ההשלכות הכלכליות והפוליטיות של תהליך הגלובליזציה
- להבין מושגי מפתח כמו תעשייה עתירת ידע, הפרטה ומדינת לאום
- לנתח דילמה כלכלית-פוליטית מנקודות מבט שונות

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א׳ – הבנה - שאלות רב-ברירה

1. ב – תעשייה המבוססת על מחקר, טכנולוגיה והשכלה
2. א – מעבר שירותים מהמדינה לגופים פרטיים
3. ב – הן מאבדות חלק מכוחן
4. ב – תעשיות מסורתיות כמו טקסטיל
5. ב – שווקים עולמיים ותאגידים בין-לאומיים

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – כך נכתב בטקסט על חברות רב-לאומיות
2. לא נכון – גיאוגרפים מנתחים נקודות מבט שונות ולא פוסקים חד-משמעית
3. נכון – כך מצוין בטקסט בהקשר הפוליטי-חברתי
4. לא נכון – אלו התעשיות המסורתיות שנאבקות, לא עתירות הידע
5. נכון – כשמפעל סוגר במקום אחד, פועלים במקום אחר נפגעים

חלק ג׳ – השלמת מילים

1. עתירת ידע
2. הפרטה
3. מדינת לאום
4. סחר בינלאומי
5. איום

חלק ד׳ – התאמה - נקודות מבט

- 1 – ה (רואה הזדמנות כלכלית)
- 2 – ד (רואה איום על מקום העבודה)
- 3 – ב (רואה מחירים נמוכים יותר)
- 4 – ג (מנתח סיבה ותוצאה ונקודות מבט שונות)
- 5 – א (מאבדת חלק מכוחה להחליט לבד)

חלק ה׳ – כתיבה קצרה

1. כי יבוא זול מחו״ל מוזיל את המחירים והמפעל המקומי מתקשה להתחרות
2. למשל, שער המטבע או חוקי סביבה מושפעים משווקים עולמיים ולא רק מהממשלה

חלק ו׳ – דיון ודילמה

1. תשובה טובה תכלול עמדה ברורה (בעד/נגד/תלוי) ושני טיעונים מבוססים, למשל שמירה על מקומות עבודה מול התייקרות לצרכנים
2. תשובה טובה תכלול טיעון אחד ברור עם הסבר, למשל גישה לשווקים גדולים או לעומת זאת תלות בחברות זרות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תעשייה המבוססת על ידע וטכנולוגיה, כמו היי-טק או תרופות
- כלכלית - קשורה לכסף, מסחר ותעשייה; פוליטית - קשורה לכוח המדינה והחלטותיה
- כי יש נקודות מבט שונות - מה שטוב לאחד עלול להזיק לאחר

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בדוגמה מהחדשות על מפעל שנסגר או נפתח בעולם
- בדילמת המכס כדאי לתת לתלמידים להתווכח בקבוצות לפני כתיבת העמדה האישית
- חלק מהפריטים מסומנים כקשים יותר וניתן להשמיט אותם בהתאמה לכיתה

דף תרגול: השלכות הגלובליזציה על כלכלה ופוליטיקה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הגלובליזציה משפיעה על הכלכלה והפוליטיקה בעולם כולו. בדף זה נתרגל את המושגים המרכזיים ונבחן כיצד תהליכים כלכליים משפיעים על כוחן של מדינות.

1 חלק א׳ – הבנה - שאלות רב-ברירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי תעשייה עתירת ידע?

א) תעשייה עם הרבה עובדים פיזיים ב) תעשייה המבוססת על מחקר, טכנולוגיה והשכלה

ג) תעשייה עתיקה מאוד ד) תעשייה של ספרים בלבד

2. מהי הפרטה?

א) מעבר שירותים מהמדינה לגופים פרטיים ב) בניית מפעלים חדשים ג) סגירת גבולות המדינה

ד) הגדלת מסים

3. מה קורה למדינות הלאום בעידן הגלובליזציה לפי הטקסט?

א) הן מתחזקות מאוד ב) הן מאבדות חלק מכוחן ג) הן נעלמות לגמרי ד) אין שינוי בכוחן

4. מי עלול להיפגע מיבוא זול לפי הטקסט?

א) בעלי תאגידים רב-לאומיים ב) תעשיות מסורתיות כמו טקסטיל ג) חברות היי-טק

ד) צרכנים עשירים

5. מה יכול להשפיע היום על החלטות שהיו פעם 'עניין פנימי' של מדינה?

א) רק הממשלה המקומית ב) שווקים עולמיים ותאגידים בין-לאומיים ג) רק האזרחים ד) מזג האוויר

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	תקציב של תאגיד גדול יכול להיות גדול מתקציב של מדינה שלמה	☐	☐
2	כל הגיאוגרפים מסכימים שהגלובליזציה היא תהליך טוב בלבד	☐	☐
3	הגירת עובדים בין מדינות היא חלק מהשינויים החברתיים של הגלובליזציה	☐	☐
4	תעשיות עתירות ידע נאבקות לשרוד מול יבוא זול	☐	☐
5	סחר בינלאומי יוצר גם תלות בין מדינות	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. תעשייה המבוססת על מחקר וטכנולוגיה נקראת תעשייה _____

2. מעבר שירותים מהמדינה לגופים פרטיים נקרא _____

3. מדינה עצמאית עם גבולות ושלטון משלה נקראת _____

4. מסחר בסחורות ושירותים בין מדינות שונות נקרא _____

5. פועל שעובד במפעל טקסטיל יראה בגלובליזציה בעיקר _____

4 חלק ד' – התאמה - נקודות מבט

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. בעל עסק	___	**א.** מאבדת חלק מכוחה להחליט לבד
2. פועל במפעל טקסטיל	___	**ב.** רואה מחירים נמוכים יותר
3. צרכנית	___	**ג.** מנתח סיבה ותוצאה ונקודות מבט שונות
4. גיאוגרף	___	**ד.** רואה איום על מקום העבודה
5. מדינת לאום	___	**ה.** רואה הזדמנות כלכלית

5 חלק ה' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במשפט אחד למה מפעל בטקסטיל עלול להיפגע מגלובליזציה

2. תנו דוגמה אחת להשפעה פוליטית של הגלובליזציה על מדינה

6 חלק ו' – דיון ודילמה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הממשלה שוקלת להטיל מכס על יבוא ביגוד כדי להגן על מפעל טקסטיל מקומי, אבל זה ייקר בגדים לכולם. מה דעתכם - בעד, נגד או תלוי? נמקו בשני טיעונים

2. כתבו את הטיעון החזק ביותר בעד הטענה שגלובליזציה טובה לכלכלה של מדינות קטנות, או נגדה

כרטיס יציאה

מהי תעשייה עתירת ידע? תנו דוגמה

מה ההבדל בין השלכה כלכלית להשלכה פוליטית של הגלובליזציה?

למה גיאוגרפים לא ממהרים לפסוק אם הגלובליזציה טובה או רעה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀